

Dz.U.05.145.1217

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 21 lipca 2005 r.

w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego

(Dz. U. z dnia 4 sierpnia 2005 r.)

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, z 2003 r. Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu adaptacyjnego oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb ich ponoszenia,

2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb ich ponoszenia

- w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) ustawa - ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych;

2) Biuletyn Informacji Publicznej - Biuletyn Informacji Publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.²⁾);

3) postępowanie - postępowanie o uznanie kwalifikacji prowadzone na podstawie ustawy;

4) organ prowadzący postępowanie - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

§ 3. 1. Konieczność odbycia stażu adaptacyjnego, zwanego dalej "stażem", albo przeprowadzenia testu umiejętności, zwanego dalej "testem", stwierdza organ prowadzący postępowanie w formie postanowienia wydanego w toku postępowania.

2. Organ prowadzący postępowanie:

1) ustala posiadane przez wnioskodawcę kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, jego dotychczasowe doświadczenie w zawodzie pracownika socjalnego, różnice wynikające ze specyfiki zawodu regulowanego pracownika socjalnego w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie wnioskodawcy, braki w zakresie niezbędnej znajomości polskiego prawa koniecznej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego i na tej podstawie określa w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, długość stażu;

2) przekazuje jednostce, w której ma być odbywany staż, albo jednostce przeprowadzającej test, postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wraz z kopią dokumentacji potwierdzającej posiadane

kwalifikacje, w tym wykształcenie i doświadczenie zawodowe wnioskodawcy; przekazanie może być dokonane również drogą elektroniczną lub za pomocą elektronicznych nośników informacji;

3) upowszechnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych organu prowadzącego postępowanie informacje o wymaganiach kwalifikacyjnych dla zawodu pracownika socjalnego.

Rozdział 2

Staż adaptacyjny

§ 4. 1. Warunkiem odbycia stażu jest złożenie przez wnioskodawcę, po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 3 ust. 1, wniosku o odbycie stażu.

2. Staż odbywa się w ośrodku pomocy społecznej albo powiatowym centrum pomocy rodzinie, zwanych dalej "ośrodkami".

3. Wojewodowie przekazują organowi prowadzącemu postępowanie, w terminie do dnia 15 listopada danego roku, wykaz ośrodków, w których wnioskodawcy mogą w następnym roku odbywać staż.

4. Wykaz ośrodków jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych organu prowadzącego postępowanie.

5. Wnioskodawca, we wniosku o odbycie stażu, wskazuje ośrodek, który jest gotowy nawiązać z wnioskodawcą stosunek prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy, w celu odbycia przez niego stażu.

6. Do wniosku o odbycie stażu wnioskodawca dołącza dokument zawierający zobowiązanie ośrodka do nawiązania z wnioskodawcą stosunku prawnego.

7. W zobowiązaniu ośrodek określa:

- 1) rodzaj stosunku prawnego;
- 2) termin, w jakim nawiąże stosunek prawny;
- 3) informację o obowiązkach, jakie powierzy wnioskodawcy;
- 4) przewidywane koszty odbywania przez wnioskodawcę stażu.

8. Organ prowadzący postępowanie zawiadamia wnioskodawcę o możliwości rozpoczęcia stażu w ośrodku wskazanym we wniosku o odbycie stażu.

9. Wnioskodawca rozpoczyna staż nie później niż w terminie 60 dni od dnia wydania postanowienia, o którym mowa w § 3 ust. 1.

§ 5. 1. W celu odbycia stażu w ośrodku wnioskodawca jest zatrudniany w ramach umowy o pracę lub odbywa staż na podstawie umowy cywilnoprawnej, na warunkach określonych między wnioskodawcą a ośrodkiem.

2. Staż odbywa się w języku polskim, pod nadzorem opiekuna stażu.

3. Do umowy, o której mowa w ust. 1, dołącza się program stażu przewidziany do realizacji przez wnioskodawcę w ośrodku, ustalony przez kierownika ośrodka.

4. Przy ustalaniu programu stażu bierze się pod uwagę, określone w postanowieniu, o którym mowa w § 3 ust. 1, doświadczenie zawodowe wnioskodawcy w zawodzie pracownika socjalnego, różnice wynikające ze specyfiki zawodu regulowanego pracownika socjalnego w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie wnioskodawcy oraz zakres niezbędnej znajomości polskiego prawa koniecznej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, a ponadto:

- 1) wymagania stawiane pracownikom socjalnym zatrudnionym w ośrodku;
- 2) potrzeby poznania organizacji, zadań i zasad funkcjonowania ośrodka w zakresie, w jakim jest prowadzone postępowanie;

3) potrzeby uczestniczenia przez wnioskodawcę w pracach i działalności ośrodka określonych regulaminem organizacyjnym.

5. Program stażu uwzględnia w szczególności:

1) uczestnictwo w charakterze obserwatora w pracach prowadzonych w ośrodku przez opiekuna stażu lub innych pracowników ośrodka;

2) zapoznanie się z przepisami polskiego prawa regulującymi działalność pracownika socjalnego i udzielanie pomocy różnym grupom osób korzystających z pomocy społecznej;

3) wykonywanie zadań w obecności opiekuna stażu lub kierownika ośrodka, w którym staż jest odbywany, i omawianie tych zadań z osobą, w której obecności były one realizowane;

4) samodzielne wykonywanie zadań pracownika socjalnego;

5) uczestnictwo w innych pracach wynikających z regulaminu organizacyjnego ośrodka, w którym staż jest odbywany.

§ 6. 1. Nadzór nad stażem sprawuje opiekun stażu, którym może być specjalista lub starszy specjalista pracy socjalnej zatrudniony w ośrodku. Opiekuna stażu wyznacza na okres stażu kierownik ośrodka, w którym wnioskodawca odbywa staż.

2. Prawidłowy przebieg stażu zapewnia kierownik ośrodka, w którym staż jest odbywany.

3. Zmiana opiekuna stażu może nastąpić z powodu:

1) braku możliwości dalszego pełnienia czynności nadzoru;

2) umotywowanego wniosku złożonego przez wnioskodawcę nie później niż na trzy miesiące przed zakończeniem stażu;

3) umotywowanej prośby opiekuna stażu złożonej nie później niż na trzy miesiące przed zakończeniem stażu.

4. Opiekun stażu informuje kierownika ośrodka o realizacji przez wnioskodawcę zadań wynikających z programu stażu.

§ 7. 1. Oceny umiejętności zdobytych podczas stażu, zwanej dalej "oceną", dokonują wspólnie opiekun stażu i kierownik ośrodka, w którym staż był odbywany, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu.

2. Przy ocenie uwzględnia się w szczególności:

1) zaangażowanie zawodowe wnioskodawcy;

2) komunikatywność, samodzielność, zdolności do pracy indywidualnej oraz w zespole;

3) umiejętność pracy z różnymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej;

4) przestrzeganie porządku pracy ustalonego w ośrodku, w którym odbywa się staż.

3. Ocena jest dokonywana na piśmie i potwierdzana podpisami kierownika ośrodka i opiekuna stażu.

4. Ocena składa się z raportu sporządzonego przez opiekuna stażu i wniosków kierownika ośrodka, w którym staż był odbywany.

5. Ocena zawiera informację o przystosowaniu lub braku przystosowania wnioskodawcy do samodzielnego wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

6. Ocenę stażu kierownik ośrodka, w którym staż był odbywany, wraz ze szczegółowym uzasadnieniem przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia jej dokonania.

§ 8. 1. Jeżeli ocena stażu jest negatywna, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, może wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o powtórne odbycie stażu.

2. W odniesieniu do powtórzenia odbycia stażu przepisy § 4-7 i 15 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Test umiejętności

§ 9. 1. Test jest przeprowadzany dwa razy w roku.

2. Terminy przeprowadzania testu na rok następny są ustalane przez organ prowadzący postępowanie do dnia 15 grudnia danego roku i podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych organu prowadzącego postępowanie.

3. Wnioskodawcy, którzy złożyli wnioski o przeprowadzenie testu wcześniej niż na 3 miesiące przed ustalonym terminem, przystępują do testu w tym terminie.

4. Wnioskodawca może wystąpić z wnioskiem o przystąpienie do testu w kolejnym terminie.

§ 10. 1. Test opracowuje i przeprowadza Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie.

2. Przy opracowywaniu testu bierze się pod uwagę, określone w postanowieniu, o którym mowa w § 3 ust. 1, dotychczasowe doświadczenie zawodowe wnioskodawcy w zawodzie pracownika socjalnego, różnice wynikające ze specyfiki zawodu regulowanego pracownika socjalnego w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie wnioskodawcy oraz zakres niezbędnej znajomości polskiego prawa koniecznej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

3. Test przeprowadza się w języku polskim.

4. Test obejmuje sprawdzian umiejętności zastosowania przez wnioskodawcę w konkretnych sytuacjach zawodowych przepisów polskiego prawa, którego znajomość jest niezbędna przy wykonywaniu zadań pracownika socjalnego.

§ 11. 1. Jednostka przeprowadzająca test przesyła wnioskodawcy pisemne powiadomienie o miejscu i terminie przystąpienia do testu, co najmniej 14 dni przed wyznaczonym terminem przeprowadzenia testu.

2. Test przeprowadza komisja składająca się co najmniej z 3 osób, powoływana przez dyrektora jednostki przeprowadzającej test.

3. Test składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej.

4. Pytania, ćwiczenia i możliwości odpowiedzi dotyczące części pisemnej testu są umieszczane na jednostronnie zadrukowanych arkuszach testu opatrzonych pieczęcią jednostki przeprowadzającej test.

5. Arkusze testu są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie przed jego rozpoczęciem.

§ 12. 1. Część pisemna testu składa się z dwóch modułów:

1) moduł pierwszy stanowi dziesięć pytań testowych, na które udziela się odpowiedzi o charakterze uzupełniającym lub dokonując wyboru zaprezentowanych odpowiedzi, które mają na celu sprawdzenie umiejętności zastosowania wiedzy zawodowej, w tym także wiedzy dotyczącej przepisów polskiego prawa, których znajomość jest niezbędna przy wykonywaniu zadań pracownika socjalnego;

2) moduł drugi stanowią trzy ćwiczenia o charakterze symulacyjnym dotyczące rozwiązania opisanego w ćwiczeniu przypadku, sytuacji problemowej występującej w rodzinie lub jednostkowej

sytuacji problemowej, które mają na celu sprawdzenie umiejętności zastosowania wiedzy zawodowej, w tym także zastosowania odpowiednich przepisów polskiego prawa.

2. Czas trwania części pisemnej testu nie może przekraczać 210 minut.

3. Za odpowiedź na każde pytanie dotyczące pierwszego modułu wnioskodawca może uzyskać 0-3 punktów. Zaliczenie pierwszego modułu wymaga uzyskania minimalnej liczby 18 punktów.

4. Za odpowiedź na każde pytanie dotyczące drugiego modułu wnioskodawca może uzyskać 0-10 punktów. Zaliczenie drugiego modułu wymaga uzyskania minimalnej liczby 20 punktów.

5. Część ustna testu odbywa się po zakończeniu części pisemnej i dokonaniu jej oceny w tym samym dniu przez komisję. Część ustna testu polega na rozmowie przeprowadzonej przez komisję z wnioskodawcą i dotyczy problematyki związanej z pytaniami zawartymi w części pisemnej testu oraz umożliwia wnioskodawcy udzielenie komisji dodatkowych wyjaśnień.

6. W wyniku złożenia przez wnioskodawcę dodatkowych wyjaśnień, komisja może dokonać podwyższenia oceny punktowej uzyskanej przez wnioskodawcę w części pisemnej.

7. Podczas testu wnioskodawca może korzystać z tekstów przepisów polskiego prawa, w szczególności ustaw i rozporządzeń.

8. Kryteria oceny testu, o których mowa w ust. 3 i 4, są dostępne dla wnioskodawcy w jednostce przeprowadzającej test oraz są umieszczane na arkuszu testu.

9. Z przebiegu testu sporządza się protokół, który podpisują członkowie komisji przeprowadzającej test. W protokole odnotowuje się w szczególności:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) nazwę i adres jednostki przeprowadzającej test;
- 3) datę przeprowadzenia testu;
- 4) skład komisji.

§ 13. 1. Ocenę testu komisja przeprowadzająca test przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia ustalenia oceny testu.

2. Nieprzystąpienie w wyznaczonym terminie do testu bez usprawiedliwienia uznaje się za odstąpienie wnioskodawcy od testu.

3. Usprawiedliwienie nieprzystąpienia wnioskodawcy w wyznaczonym terminie do testu następuje w sposób przewidziany dla usprawiedliwienia nieobecności w pracy, określony w odrębnych przepisach.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wnioskodawca przystępuje do testu w najbliższym terminie.

§ 14. 1. Wnioskodawca, który nie zaliczył testu, może wystąpić, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny testu, do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o powtórne przystąpienie do testu w najbliższym terminie.

2. Do powtórneho przystąpienia do testu przepisy § 9-13 i 16 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Koszty odbywania stażu adaptacyjnego i przeprowadzania testu umiejętności

§ 15. 1. Obliczenia kosztów związanych z odbywaniem przez wnioskodawcę stażu dokonuje ośrodek, w którym staż ma być odbywany, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia stażu, na podstawie wydatków, które będą poniesione przez ośrodek, ustalonych z uwzględnieniem w szczególności programu stażu, długości trwania stażu, wydatków techniczno-organizacyjnych i wynagrodzenia opiekuna stażu.

2. Wnioskodawca ponosi koszty stażu, o których mowa w ust. 1, w równych ratach płatnych z góry do 10 dnia każdego miesiąca za dany miesiąc, na rachunek budżetu właściwej jednostki samorządu terytorialnego, w której jest odbywany staż.

§ 16. 1. Obliczenia kosztów związanych z przeprowadzeniem testu dokonuje jednostka przeprowadzająca test, nie później niż na 14 dni przed dniem przeprowadzenia testu, na podstawie wydatków, które będą poniesione przez tę jednostkę, ustalonych z uwzględnieniem w szczególności wydatków związanych z wynagrodzeniem osób opracowujących test, wynagrodzeniem członków komisji przeprowadzającej test oraz wydatków techniczno-organizacyjnych.

2. Wnioskodawca, nie później niż na 7 dni przed dniem przeprowadzenia testu, ponosi koszty testu, o których mowa w ust. 1, dokonując wpłaty na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora jednostki przeprowadzającej test.

3. Przystępując do testu, wnioskodawca okazuje dowód poniesienia kosztów, o których mowa w ust. 2.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

¹⁾ Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz. 2643).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

³⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie warunków, sposobu i trybu przeprowadzania testu umiejętności oraz odbywania stażu adaptacyjnego, sposobu i trybu wykonywania nadzoru nad odbywanym stażem oraz oceny umiejętności wnioskodawcy, będącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zawodzie regulowanym pracownik socjalny (Dz. U. Nr 142, poz. 1382), zachowane w mocy na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 12 września 2003 r. o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 892 i Nr 96, poz. 959).